

Fald, at Kunstnerne skulde faa større Op-gaver og Befolkningen let Adgang til Forestillingerne, ser jeg deri netop et udmærket Middel til at modvirke den slette Smag, som opretholdes ved den nuværende Ordning ved, som det ærede Medlem meget rigtig bemærkede, Variétévæsenets Tilvækst. Jeg skal ikke sætte mig til Dømmer over Variétévæsenet, jeg har egentlig ikke i og for sig noget imod det, jeg ønsker blot, at Variétévæsenet ikke skal udarte, saa at det virker kvælende paa Trangen til og Sansen for den gode Kunst. Variétévæsenet og Artistvæsenet skulle ikke have Lov til at florere paa Bekostning af den gode, opdragende Kunst, saa meget mindre som det er en Kendsgerning, at under de nuværende Teaterforhold, der opretholdes ved Privilegiesystemet, er det i Reglen udenlandske Artister, mest tyske, der drage her ind i Landet og tjene deres Brød, hvorimod de hjemlige Artister maa blive udenfor. Ja det forholder sig endogsaa saadan, at naar der af en dansk Kunstner bliver foredraget et eller andet, der er skrevet af en af vore berømteste Forfattere — jeg skal her nævne Holger Drachmann — har Censuren Lov til at stryge det. Man maa ikke en Gang saa meget som deklamere „Dreyfus-Zola“ i den Form, Holger Drachmann har givet Digtet. Kort sagt, der øyes et Indgreb, der hemmer det gode, og paa den anden Side ses der gennem Fingre med det, der er mindre godt. Naar jeg derfor udtalte dette om „Brød og Skuespil“, har jeg selvfølgelig ikke dermed ment det i den Forstand, som de gamle Romere gjorde, naar de syntes, at Gladiatorkampe vare noget saa særdeles udmærket, men jeg mente dermed, at Kunsten skal opdrage og løfte Mennesket. Jeg tror, at selv om det foreliggende Lovforslag, hvad der desværre saa mange Gange har været Tilfældet, ikke bliver gennemført i den Skikkelse, Forslagsstillerne havde tænkt sig, kunde man dog faa saa meget ud deraf, at det slette i Kunsten, det, der fordærver, det, der trykker ned i Stedet for at løfte, kunde blive skudt til Side til Fordel for den gode, den virkelige, den Befolkningen forædlende Kunst.

Svensden: Ja, jeg skal ikke trættes med det ærede Medlem om forskellige af de Ting, han fremførte. Jeg vil kun sige, at jeg har ikke det mindste imod, at der bliver givet friere Adgang til at benytte vort nationale Skuespil rundt omkring, ikke det mindste. Jeg vilde tværtimod ønske, at der maatte blive noget mere

Brug for de gode, gamle Stykker af gode Digtere, som det ærede Medlem i Gaar ogsaa nævnede. Men, saa vidt jeg kan skønne, er det ikke særlig dem, Trangen er til at faa frem, hverken her i Kjøbenhavn eller i Provinsbyerne. Det er snarere den nyere, lettere dramatiske Literatur, som Folk sætte Pris paa. Men naar han hævdede, at jeg røbede nogen Uvilje mod Kjøbenhavn, tror jeg ikke, han har Ret deri. Thi naar jeg vil være med til, at vi her fra Rigsdagens Side forære Kjøbenhavnerne hele Historien, baade Teater, Repertoire og alt, hvad der hører med til Teatret, synes jeg, det er noget helt andet end at vise Uvilje over for de Herre. Men naar det ærede Medlem udtalte, at han troede, det stod lidt bedre til med Aandslivets Udvikling her i Kjøbenhavn end ude paa Landet, hvor de maa nøjes med Salmesang og Afholdsmøder, maa jeg sige, at jeg tror, vort Syn derpaa er saa vidt forskelligt, at det ikke nytter, at vi diskutere Sagen. Jeg antager imidlertid, at de fleste af dette Tings Medlemmer ikke ville være saa helt uenige med mig, naar jeg siger, at i hvert Fald den aandelige Føde, man faar af det, som det ærede Medlem nævnede, er ikke saa lidt bedre end den aandelige Føde, der bydes Befolkningen her i Kjøbenhavn ved Masser af Variétéer og Forlystelsesanstalter, som drives, og som ernære sig flot, og hvor der samler sig Tusinder og atter Tusinder af Mænd med Koner og Børn, der sidde i saadanne, jeg havde nær sagt, Buler, for at nyde de halvnøgne Damer og alt, hvad der følger dermed. Dette maa jo virke nedbrydende i høj Grad, ikke alene paa de ældre men først og fremmest paa de unge, der fra Barndommen af føres ind i dette ulykkelige Liv og det Svineri, det fører med sig. Jeg tror, at selv om vi ude paa Landet kunne staa lidt tilbage med Udviklingen med Hensyn til at kende Digterne, baade de hjemlige og udenlandske, staa vi os lidt bedre ved, at vi samtidig ere sparede for det meste af det Svineri, som det nymodens Væsen fører med sig i de store Byer og navnlig her i Kjøbenhavn. For øvrigt skal jeg ikke fortsætte Diskussionen med det ærede Medlem. Vi kunde maaske, naar vi fik Lejlighed dertil, blive enige om adskillige Ting, som vi ikke her kunne diskutere med hinanden paa fyldestgørende Maade.

Formanden (Sofus Høgsbro): Folketingsmanden for Kjøbenhavns 13de Valgekreds har Ordet for en kort Bemærkning.